

DOMOVINA

Uredništvo je v Schillerjevi cesti št. 3. — Dopise blagovolite frankirati, rokopisi se ne vračajo.

Izhaja trikrat na teden, vsak **ponedeljek, sredo in petek** ter velja za Avstrijo in Nemčijo 12 kron, pol leta 6 kron, 3 mesece 3 krone. Za Ameriko in druge dežele toliko več, kolikor znaša poštnina, namreč: Na leto 17 kron, pol leta 8 kron 50 vin. Naročnina se pošilja upravnistvu, plačuje se vnaprej.

Za inserate se plačuje 1 krono temeljne pristojbine ter od vsake petit-vrste po 20 vinarjev za vsakokrat; za večje inserate in mnogokratno inseriranje znaten popust.

Nov vir dohodkov družbi sv. Cirila in Metoda.

Dan za dnevom slišimo obupne klice od mej, dan za dnevom se apelira na našo šolsko družbo, da v obmejnih krajih, osobito v Mariboru, Studenicah pri Mariboru ter v marnberskem okraju osnuje slovenske šole; cel slovenski Korotan je brez slovenskih šol in bi morala družba slovenske šole ustanavljati. A vsi ti klici ostanejo le glasovi vpijočih, katerim proti germanizaciji, a pomagati se jim ne more radi — premajhnih gmočnih sredstev. Družbi se ne more očitati ne delavnosti, stori vse, kar je v njeni moči, skrbi vedno za virov novim dohodkom, pač pa se mora očitati brezbriznost in nedelavnost slovenskim voditeljem v vseh slovenskih pokrajinah, katerih sveta dolžnost bi bila izoristati oni grdi madež, da polovica podružnic naše šolske družbe spi in da ima večina tistih, kateri delujejo, tako malenkostno število udov, in odpošilja tako pisle prispevke vodstvu družbe, da je res žalostno za naše razmere. Saj so naravnost redka prikazen zastopniki kmečkega in delavskega stanu kot udje družbe sv. Cirila in Metoda in vendar bi se lahko o tistih prilikah v vsakem kraju dobilo dovolj podpornikov iz nižjih slojev, ki je donesek 10 kr. res malenkosten. Saj so celi okraji, kamor še ni prodrl glas o prekoristni in za naš narodni obstoj velepomembni družbi, ker se ljudstvo premalo poučuje o pomenu in ciljih društva. V to svrhu, bi pač priporočali družbi, da izda kratko brošuro o pomenu in delovanju družbe in isto razdeli v več stotisoč izvodih med ljudstvo, umestno bi tudi bilo za razširjanje zanimanja za družbo, ako bi vsako leto priobčila poročilo o njem delovanju in načrt dela, katero

misli v najbližnji bodočnosti uresničiti, v koledarju družbe sv. Mohorja. V obče je želeli, da slovenska javnost posveti več pozornosti družbi, da se vzdramijo iz spanja vse podružnice, pridobivajo kolikor mogoče veliko članov v vseh slojih naroda in priredijo vsako leto eno večjo narodno veselico v prid družbe. S takim delovanjem bi zanimanje vseh stanov za družbo rastlo in se dohodki zelo povečali.

Poleg tega pa se odpira družbi nov vir dohodkov s tem, da se upelje recimo 5. julij (praznik sv. Cirila in Metoda ali sledeča nedelja) kot nakupovalni dan za vse Slovence in da dosežejo posamezne podružnice v svojem okolišu, da narodni trgovci in obrtniki dandane bodisi določen odstotek prometa tega dneva družbi, bodisi kako določeno vsoto. Seveda bi morale podružnice agitirati, da slovensko občinstvo isti dan res v veliki meri kupuje svoje potrebščine pri tistih narodnih trgovcih, kateri bi bili pripravljeni vsaj nekaj za družbo darovati, moral bi postati ta dan nekaj narodni semenj v korist družbi sv. Cirila in Metoda. Ideja nakupovalnih dnevov se je sprožila v Londonu, upeljali so se isti v Berlinu in se priredijo v začetku meseca aprila tudi na Dunaju v korist raznih dobrodelnih društev. Taki nakupovalni dnevi bi bili važni ne le radi tega, ker bi donášali družbi lepe dohodke, ampak zlasti, ker bi potom agitacije širše občinstvo seznanjali z narodnimi trgovci in obrtniki in bi marsikateri Slovenec oz. Slovenka, kateri sedaj iz komodnosti ali brezbriznosti obiskujejo le trgovine in obrti naših nasprotnikov, vsled velike agitacije in v zavesti, da storijo nekaj za družbo sv. Cirila in Metoda, obiskali isti dan naše narodne trgovine in obrti, videli, da so ravno

tako dobro, če ne boljše postreženi, kakor pri nasprotnikih in postali odjemalci le narodnih trgovcev in obrtnikov. Če bi se ti nakupovalni dnevi kot stalna institucija naše šolske družbe upeljali, bi gotovo v par letih ne bilo slovenskega trgovca in obrtnika, kateri bi ne poslal na ta dan kake vsote družbi, s čemur bi se dosegli spet novi stalni dohodki. Delati pa moramo, da se znatno pomnože dohodki družbe sv. Cirila in Metoda, da more v najkrajšem času ustanoviti slovenske šole v Mariboru in marnberskem okraju!

Velika Britanija in njene nasebine.

Nedavno je izšel v Londonu prvi statistični pregled celokupne britanske države z njenimi nasebinami. Po tem statističnem poročilu, ki je iz l. 1901, znaša Angleška z vsemi nasebinami 27 milijonov kvadratnih milj; torej se je povečala britanska država od leta 1861. za 40 odstotkov. Takrat je merila Angleška z nasebinami 8 in pol milj. kvadr. milj. Vsega prebivalstva ima 400 milijonov duš. Od teh pride na Angleško 10 odstotkov, t. j. 41 milijonov, a večina — nad 300 milj. — pride na azijski del britanske države. Pred 40 leti je štel prebivalstvo skupne britanske države 259 milj. duš. Od vseh prebivalcev pripada samo 59 milj. belemu plemenu. Najgošče so nastanjeni otoki krog Indije, kjer pride 300 duš na eno kvadr. miljo, med tem ko pridejo v Avstraliji na isti prostor le 3 duše. V celi državi je 187 mest, ki štejejo vsaka nad 50.000 duš. Kalkuta sama ima nad 850.000, torej za Londonom največje mesto britanske države.

Na malajskih otokih so moški v ogromni večini nasproti ženskam, tako

da je od 100 prebivalcev 72 moških in 28 ženskih. Nasprotno je razmerje na zlati obali in levardskih otokih, kjer pride na 55 ženskih samo 45 moških. Na Angleškem in v Welsu so moški in ženske prilično v enakem razmerju. Od vseh podanikov kralja Edvarda se najraje ženijo prebivalci otoka Trinidad, kjer je od 1000 prebivalcev 788 oženjenih, odnosno zarocenih, 36 je udovcev in udovic in samo 176 je neozženjenih in nezarocenih. Vsi podaniki se bavijo najbolj s poljedelstvom, posebej seveda v nasebinah, ker na Angleškem je komaj 7% poljedelcev. Najzanimivejša je statistika z ozirom na vero. Nebroj je raznih ver in verskih sekt. Brahmancev je 208 milijonov, Muslimanov 94 milijonov, kristjanov 38 milijonov, budhistov 12 milijonov. Poleg tega je mnogo drugih sekt, katerih vseh imena doslej še sploh niti znana niso.

Svetovno-politični pregled.

V 399. seji poslanske zbornice sta Stein in Wolf nujno predlagala, naj se izloči Gališka iz Cislitvanske in naj se ji da samostojnost. Zahtevala sta, naj vlada izdela dotični zakon in naj se ta zakon reši obenem z volilno reformo. Predlog sta utemeljevala Stein in Wolf. Prvi je naravnost povedal, da je združenje avstrijskih Nemcev pod Hohenzollernci vsenemški ideal. Ministrski predsednik Gautsch je dejal, da je čudno, da gališki poslanci sami tega ne zahtevajo, kar hočejo Vsenemci in je izjavil, da bo vlada varovala edinstvo države in da na noben način ne predloži zahtevanega zakona. Za Gautschem je govoril Sternberg, potem Romančzak, Breiter in Daszynski. Splošno pripoznajo govor-

LISTEK.

Prijatelj Lovro.

Bruski spisal Avgust Šenoa: poslovenil Janko Bratina.

(Dalje.)

Ali naj govori o tem z grofom? Bilo mu je mučno začeti govor o tem, nazadnje se je le ohrabil. Nekega dne se je oglašil pri predsedniku. Ta ga je sprejel prijazno v svoji pisarni.

— S čim vam morem služiti, dragi prijatelj? pozdravi ga grof. Imate morda kako tožbo proti sinu?

— Nikakor ne, gospod grof, odgovoril je Lovro, vaš sin je vrl mladenič. Prošnja se tiče mene.

— Izvolite mi povedati, kaj je?

— Gospod grof, nadaljeval je Lovro, ne vem, ali se imam več zahvaliti večni previdnosti ali Vaši ple-

meniti duši, da me je sreča zanesla v Vašo hišo. Za me je to vsekakor sreča. Zapuščenega mladeniča ste sprejeli pod svoje krilo. Ne mislim samo na vsakdanji krah, na materialno udobnost, ki me je zadela vsled Vaše dobrote; mislim na ono svobodo, katero ste mi dali, da sem se kot služabnik čutil svobodnega človeka, da se mi je duša mogla razvijati. Ne zapišite mi v greh, kar vam povem sedaj; svoboden človek govori vedno po svoji misli, po svoji duši.

V kratkem času sem izvršil svojo nalogo pri Vašem sinu. Grešil bi proti Vašemu zaupanju, če bi pončevanje nategnil čez čas, čez svoje znanje. Ura bode bila in jaz se bom moral ločiti od Vaše hiše. Da bi bil pončeval kakor navadni plačani učitelj, bi se čisto navadno poklonil, in odšel bi poslušat pravo, da postanem uradnik, živeč se s pončevanjem drugih dijakov.

Ali Vaša hiša mi je bila — oprostite mi to predrzno besedo — očetovska hiša. To mi daje pogum. Duša mi gori po delu, delati hočem, da svojo bodočnost uredim po svoji želji in volji, da ne bom hodil v življenju po navadni poti, na kateri človek ni drugega nego čega člen v ljudski vrsti, kjer delujoča sila zadrema. Rekli bode, da je to nekoliko predrzno, ali jaz vam povem, gospod grof, da čutim v sebi moči, in ta samozavest opravičuje mojo smelost. Zato se zatekam k vam, Vi ste pаметen, pošten človek, kavalir v dobrem smislu. Svetujte mi, pomagajte mi, kaj naj storim?

— Vaša odkritosrčnost me veseli, dragi prijatelj, ona je popolnoma po Vašem duhu in kar Vi imenujete drznost, ni nič drugega kot Vaša pravica. Radi mojega sina srčna vam hvala. Vem, da se takov duh kot je Vaš nerad bavi s pončevanjem. Vi ste svojo

nalogo rešili dobro. In zopet vam hvala, jaz sem Vaš dolžnik za celo bodočnost. Vi nečete postati uradnik, vsaj navaden ne. Razumem. Delujoča moč se mora nkloniti pod uradniškim prahom. Vaša duša rada razprostira krila po širokem svetu. Domislil sem se nečesa. Vi ste posebno vešč jezikom. Da vidimo. Slovan ste; gotovo Vas bode zanimal vzhodni svet. Ne res?

— Seveda, gospod grof.

— Dobro. Posvetite se diplomaciji. Imam prijatelja pri ministru Buol-Schauensteinu. Poskusiti hočemo, da pridite v orijentalno akademijo. Vam je li to prav?

— Da, gospod grof. Tisočera vam hvala zato.

— Gledati hočemo tedaj, da pridete v domovino Harun al Rašida in lepe šeserade. Ondi bode imel Vaš duh dovolj hrane.

(Dalje sledi.)

niki, da je namen tega predloga zavlačanje volilne preosnove, torej navaden taktični manever Vsenemcev. — Volil se je včeraj tudi odsek za volilno preosnovo in sicer poslanci: Abrahamowicz, Adler, Baernreither, Bartoli, Bobrzynski, Byk, Choc, Cipera, Demel, Derschatta, Dzieduszycki, Fink, Gessmann, Slabinski, Grabmayr, Gross, Hagenhofer, Herold, Hruby, Ivo, Ivčević, Kaiser, Kienmann, Kramar, Lemisch, Löcker, Malfatti, Marchett, Oucinl, Parisll, Pastor, Pergelt, Peschka, Plantan, Ploj, Šusteršič, Prade, Schlegel, Starzynski, Stein, Steiner, Stransky, Stürgk, Föllinger, Wasilko, Wastian, Widmann, Zazvorka in Začek.

— **Ogrski dogodki.** Minister Kristoffy je izdal naredbo, s katero se shodi tudi v zaprtih prostorih smejo vršiti le z oblastvenim dovoljenjem. S tem je na Ogrskem odpravljena ustavna pravica shajanja in zborovanja. — S pomočjo vladnih oblastnij se širi po celi deželi nova stranka ogrskih trgovcev in industrijcev, ki ima namen obnoviti parlamentarni red ter uvesti splošno volilno pravico. V ta namen se snujejo tudi ženske zveze.

— **Dr. Kramar o češki politiki.** Dr. Kramar je izdal brošuro o češki politiki, v kateri razpravlja tudi o spravi med Nemci in Čehi. Kramar piše, da ni nikake zapreke več za skupen nastop Nemcev in Čehov v gospodarskem in kulturnem oziru, ko dobe Čehi zopet notranji uradni jezik in pa drugo češko vseučilišče na Moravskem. Čehi in Nemci so edini zastopniki liberalne smeri v politiki, po splošni volilni pravici izvoljena zbornica bo bolj konservativna, kakor se splošno sodi. Vsi resni pristaši svobodomiselnih in demokratičnih načel bodo prisiljeni korakati skupno, ker ne bo tako ostrih narodnih sporov, kakor so zdaj in se bo delalo na izvršitev ostalih programatičnih točk narodnih strank. Osebito se to zgodi, če postanejo Nemci pravični Slovencem, ker ne bo pustila nobena češka stranka Slovencev na cedilu. V novi zbornici ne bodo razmere take, da bi bila mogoča Slovincem sovražna politika. Nemci bodo prisiljeni, da računajo nasproti Slovincem z dejanskim položajem. Že zdaj čutimo vsi, da grešimo sami na sebi, ker ne moremo zaradi narodnih sporov braniti naših koristi. Naša dolžnost je, da ne pozabimo, kako škoduje narodni spor v gospodarskem oziru, ker je nemogoče braniti koristi čeških dežela pri ureditvi ogrskih razmer. Že danes narodni Nemci priznajo, da pravna načela niso tako nevarna za Nemce, kakor se splošno sodi in uvidevajo, da je v Avstriji za vedno konec nemške nadoblasti. Danes se ne more več trditi, da je centralizem s svojo nemško večino reprezentant liberalizma. Centralizem zavira gospodarski razvoj, ker odločujejo o zakonodaji oni, ki so v gospodarskem oziru zaostali. Končno npa Kramar, da bodo delali Nemci sami na decentralizacijo v zakonodaji z ozirom na lastne gospodarske koristi.

— **Stroški Nemčije za Afriko.** Proračunska komisija je predlagala v seji državnega zbora dne 24. t. m. naj se od vladne zahteve 92.880.000 mark za vstajo v Afriki črta 15.288.000 mark ter se nemško vojaštvo čimpreje pokliče domov iz Afrike. Drž. zbor je predlog odobril, ker je črtani kredit proračunjen za l. 1907, a komisija je uverjena, da se vstaja že letos uduši. Zahtevani kredit 4 milijonov za zgradbo

železnice Windhuk-Rehoboth se je tudi odobril.

— **Nov zakon o prestolonasledstvu** hočejo baje izdelati na Ruskem, ker je edini sin ruskega carja vedno slaboten in bolehav.

— **Volitve v francosko zbornico** se vrše dne 6. majnika t. l.

— **Delavski kandidati v Ameriki.** Delavska zveza, ki je doslej podpirala republikance, je sklenila pri volitvah za kongres postaviti svoje kandidate.

Dopisi.

Iz Žalca. Slavnostni dnevi so minuli v Zagrebu, kjer sta priredila damski odbor in odbor za postavljenje Strossmayerjevega spomenika dne 19., 20. in 21. t. m. svečane večere v spomin Josipa Jurija Strossmayerja v zagrebškem deželnem gledališču.

Vzpored je bil jako raznovrsten in zanimiv. V uvodu se je izborno izjavil Adamičev „Adagio“ za veliki orkester. Temu je sledil „Prolog“ gospe Ljube Ivekovič, ki je v vznesenih besedah proslavila velikega vladiko. Največjo pozornost pa je vzbujala „Poslednja straža“, enodejanska opera s 3 slikami, ki jo je vglasbil naš rojak, Žalcian Risto Savin, in je prirejena po baladi Ant. Aškercu. Opera slovenskega rojaka se je pela prvič na hrvatskem odru, seveda s hrvatskim libreto.

Zagrebski listi so polni laskave hvale. „Obzor“ prinaša celo sliko avtorjevo. Posamezne vloge so dovršeno pele priznane najboljše moči. Pričakovali smo le boljšo inscenerijo. Risto Savinu so se priredile po končani uprizoritvi velikanske ovacije. Prireditelji slavnosti so mu izročili srebrn venec. Tudi njegovi šolski prijatelji in častilci so ga počastili z lorvorjevim vencem: žalska čitalnica, pevsko društvo „Edinost“ in „Žalski Sokol“ so častili slavljenca brzojavnim potom.

Opera se je pela trikrat zaporedoma, ter žela jako lep in časten uspeh. V začetku prihodnjega mesca se poje v Olomucu na Koroškem.

Naša želja je, da se izvaja opera slovenskega skladatelja tudi na slovenskem odru. Če uspeva v Zagrebu, bo ugajala tudi v Ljubljani, ki razpolaga z boljšim orkestrom. Po operi se je pel dvospev — in solopartije — odlomki opere „Zrinjski“. Slikovit je bil nastop 300 oseb broječega zbora, pri kojem so sodelovali: „Kolo“, „Mladost“ i učenci glasbenega zavoda s spremljevanjem orkestra v Zajčevi skladbi „Vjenac narodnih pjesama“. Samo nastop je očaral občinstvo; saj je bil ves zbor v krasnih in raznih jugoslovanskih narodnih nošah. Vjenac se je precizno izvedel: zlasti „Kolo“ se je mojstersko predavalo. Hrvatska narodna pesen je polna čuvstev in globine in gane poslušalca do solz. In zopet se je zbiral ves narod na odru in proslavljal v živi sliki „Josipu Juriju Slava“ velikega biskupa. Ta blišč in sijaj je nepopisljiv, človek mora videti, kako ve in zna hrvatski narod ceniti svoje zaslužne može. Nam gostom ostane ta večer v v neizbrisljivem spominu. Slava našemu bratskemu narodu, ki se v svojih svečanostih spominja tudi naših odličnjakov.

Gornjigrad. Okrajno učiteljsko društvo je zborovalo dne 18. t. m. na Rečici. Ob 11. uri otvori predsednik g. Ivan Kelc zborovanje in omenja, da je izgubilo učiteljstvo v zadnji dobi tri iskrene prijatelje. Umrli so gg.: Jakob Božič, trgovec v Gornjem gradu, Štiglic p. d. Koren v Št. Janžu — kjer je društvo večkrat zborovalo — in pa deželnosodni svetnik g. Maks Vidic v Gornjem gradu. V znak sožalja vstanejo zborovalci. Izgubili smo tudi čla-

nico društva gospico Leo Kališ, ki je o novem letu odšla v drug okraj. Na novo sta pa pristopila k društvu gđc. M. Troha, učiteljica v Gornjem gradu in g. Jos. Korban, učitelj v Lučah.

Po prečitaniu zapisnika zadnjega zborovanja in došlih dopisov razpravlja g. Praprotnik o „Lehrerbundu“. Temeljito in obširno poročilo o štajerski stanovski organizaciji so vsi navzoči sprejeli z zanimanjem.

Nato se je vnel razgovor o nerazdeljenem in razdeljenem času pouka. G. Šijanec je na podlagi dr. Cenkičevega govora v Zagrebu priporočal nerazdeljeni pouk, g. Kocbek pa je navedel iz Hermanove brošure nekaj točk, ki govore proti nerazdeljenemu pouku. Govorili so še gg. Wudler, Praprotnik, Kelc in drugi. Sprejel se je g. Kocbekov predlog: da se naj do prihodnjega zborovanja sestavijo vodilni stavki in naj vsak premišljuje o tej zadevi, tako da lahko takrat stavimo konkretne predloge.

„O pritlikovcih“ je razpravljal g. Praprotnik. Kot več sadjerejec je res zanimivo govoril in na šolski tabli narisal razne vrste in oblike pritlikovih drevesc in kako iste obrezovati. Želeti je, da priobči g. Praprotnik svoj govor v „Domovini“.

„O šolski kuhinji“ je predaval g. Kelc. V našem okraju sta do sedaj dve šolski kuhinji: v Gornjem gradu in v Novi Štifti.

Vsa predavanja so bila zanimiva. Delegatom se izvolijo za „Zavezino“ zborovanje o binkostih v Šoštanju gg. Kocbek in Šijanec, za „Lehrerbund“ gospod Praprotnik, za spodnještajersko „Zvezo“ g. Šijanec.

Skupščine v Šoštanju se udeleži vse učiteljstvo gornjegrajskega okraja polnoštevilno. Sprejeto soglasno.

O znanem predlogu štajerske kmetijske družbe se sklene soglasno: „Društvo se odločno izreče proti temu, da bi se kmetijski strokovni pouk kot predmet uvedel v ljudske šole in to še brez vprašanja učiteljstva. Na podlagi sedanjih učnih načrtov lahko vsak učitelj na najširši podlagi poučuje o kmetijstvu, torej ni treba posebnih učnikov. Če pa gospodje v Gradcu želijo boljši napredek kmetijstva potom šolstva, pa naj v vsakem okraju napravijo po eno kmetijsko šolo in specialno v našem okraju še gozdarsko.“

G. Praprotnik je priporočal še nabiranje slovenskih narodnih pesmi, g. Kocbek pa je kot poverjenik „Slov. Šolske Matice“ o istej govoril.

Prihodnje zborovanje je 6. maja na Ljubnem.

Iz Brežic. Volitev občinskega odbora v Brežicah je končana. Vše predpretečeno soboto so mešali v Pufštajnu „valgulaš“ in ga zalivali s „frabjirom“ tako, da je desetkrat odlikovani policist Žerjav v nedeljo jutro meril cesto na široko, ne da bi bil mejnike stavil, ampak jih je podirati hotel. — V „nemških“ Brežicah se je pričela volitev z Nemcem del Cott, in je končala z Germanom de Costa. V sredi izvoljencev je bil Faleschini, na levo Žneideržič, na desno Pinterič, torej sami Čiči in tiči, pa kimovci, da je kaj zato slavnim Nemcem „haj!“

Le en pristni Nemec je sedel do sedaj v odboru, ki je bil tudi svoječasno župan; bil je vsikdar poštenega in pravičnega mišljenja in sedaj ga niso smatrali več za „somišljenika“, on pa menda njih ne.

Volilo je 145 volilcev s „Hrvati“ in fantiči skup. V tretjem razredu 124, v drugem 13 in v prvem 8. Slovenci se niso vdeležili volitve, ni jim za „birtovanje na puf“, to veselje radi prepustijo svojim „dobrotnikom“, ki so že vse storili, da bi ohranili nemški značaj „ič“; pa to jim ne pomaga nič,

enkrat mora priti bič. Ko bi kitajski zid postavili okrog mesta, Slovenci bi ga prelezli, če bi se ne dal podreti, in tako bi prišli, in tudi pridejo k „narodnemu gospodarstvu“ na tleh, poškopljenih s krvjo svojih pradedov. Na delo torej, prihodnost je naša! Pri otvoritvi Pufštajna je neki tič „ič“ klobasril: „Vernichten müssen wir die windischen Hunde“. Vsak naj si napravi recept s to devizo, in naj se da potem nemškutarjem zdravilo bojkot, to je edina v Brežice vodeča pot.

Slovenske novice.

Štajersko.

— **O smrtni kazni** je predaval minolo sredo g. dr. Rajh.

V kratkih potezah sta razvoj in zgodovina smrtne kazni v raznih državah naslednja.

Rimljani za časa klasičnih juristov niso poznali smrtne kazni glede svobodnih državljanov, pač pa glede tujcev in sužnjev. Za poznejih cesarjev se je pa smrtna kazen v obče udomachila in sicer po vplivu krščanske vere, ki so jo cesarji uvedli kot državno vero in s tem ugradili pot hebrejskemu načelu „oko za oko“, „zob za zob“; posledica tega je seveda smrtna kazen za usmrtenje človeka.

Pri Germanih, katerim je hudo delstvo in vsled tega tudi kazen za isto veljala kot zasebna zadeva, pomenila je po vplivu mest uvedena smrtna kazen kot javna velik napredek v obči pravni varnosti. Pri tem, ko je prej le rodbina poškodovančeva imela pravico zahtevati od hudo delca ali njegove rodbine zadoščenje v denarju ali potom osvete ali pa tudi oboje, prodrlo je pozneje to naziranje, da se zločinec pregreši nasproti javnosti, proti državi, vsled česar pristojna isti kaznovati ga. To je seveda povzročilo mnogo večjo varnost v javnem življenju.

Tako se je sčasoma udomachila smrtna kazen v vseh nemških in tudi drugih državah. Seveda je vsled nepopolnega postopanja in sploh pomanjkljivega sistema ista zadela mnogokrat nedolžne. Posebno se lahko to trdi o slovečih westfalskih tajnih sodiščih („Fehmgericht“), ki so bila prvotno sicer zelo dobrodejnega pomena, a pozneje so čestokrat sodniki („Freischöffen“) zlorabljali svojo oblast za svojo osebno osveto.

Množica takih justičnih umorov je bila vzrok, da so se razsodni krogi začeli izrekati proti smrtni kazni. Pri v teh vrstah je bil slaven Becaria v Milanu, ki je leta 1745. izdal knjugo „o zločinih in kaznih“, v kateri odločno zahteva odpravo smrtne kazni. Po njegovem vplivu in vplivu njegovih naslednikov odpravila je pozneje država za državo smrtno kazen, nekatere za vedno, druge zopet le začasno. Tudi pri nas jo je bil odpravil Jožef II. toda pod vplivom francoske revolucije se je leta 1797. zopet uvedla.

V Nemčiji so sicer tudi zahtevali pri sestavi skupnega kaz. zakona za celo državo odpravo smrtne kazni, a vlada v to ni privolila.

Kar se tiče avstrijskega kaz. zakona, je v istem v premnogih slučajih določena smrtna kazen. To se je tudi uvidelo in načrt novega kazenskega zakona je izdatno omejil njeno veljavo. Zažugana je le za najhuje oblike umora.

Med razlogi, ki se nahajajo proti smrtni kazni, je gotovo najbolj ntemeljen ta, da se ista v slučaju zmote ne da popraviti. Po nedolžnem obglavljenemu ni več mogoče dati zadoščenja.

Nasprotno pa je eden najvažnejših razlogov za smrtno kazen, namreč, da strah pred smrtjo odvrača ljudi od hudodelstev, zelo dvomljive obče resničnosti.

Sicer pa se vprašanje, ali je odpraviti smrtno kazen ali ne, ne da absolutno, za vse države enako rešiti. Umestno bi bilo le to, da tam, kjer obstoji smrtna kazen, sodnik vendarle v konkretnem slučaju tudi zniža, to je, da obsodi hudodelca mesto na smrt, na tako drugo kazen. Pri nas pa to — z malo izjemo — ni mogoče, ker je smrtna kazen absolutno določena.

Dejstvo je, da čim bolj napreduje država v omiki, tem bolj pojenja potreba smrtne kazni in tem prej se odpravi vsled tega. To je popolnoma naravno, ker z napredujočo omiko pojenjajo tudi težka hudodelstva, vsled česar ni treba kazni zanje.

Želeti je tedaj, da se da ljudstvu porojnih sredstev za izobrazbo in civilizacijo, s tem se najlože doseže ne odprava smrtne kazni, temveč tudi hudodelstev, za koje je postavljena.

— **Odbora moške in ženske poročnice družbe sv. Cirila in Metoda v Celju** sta v skupni seji dne 21. marca t. l. soglasno sklenila, prirediti letos v poletnem času v korist družbi veliko narodno veselico.

— **G. dr. G. Ipavc** je celjskemu peskemu društvu, zahvaljujoč se za imenovanje častnim članom, posvetil eni moški in eni mešan zbor. Bodi vsemu skladatelju in rodoljubu tem pesem izrečena najiskrenejša zahvala.

Naši narodni fantje prihajajo v Čop na nabor okrašeni s trobojnicami in pokažejo ob vsaki priliki na dostojen način, da se zavedajo svoje slovenske narodnosti. Včeraj so se pripeljali zavedni šentjurski fantje na velikem vozu, okrašenem z zelenjem in slovenskimi trobojnicami ter so se ponosno peljali skozi mesto. Prav tako, slovenski fantje!

— **Slovenski fantje, mi smo mi**, tako je zapela pretečeni petek v gošilni „Narodnega doma“ v Celju četa slovenskih fantov, ki so prišli na nabor. Peli so krasno tudi pesen „Lepa naša domovina“, „Ko brez miru okrog divjam“ in uvidelo se je na prvi mah, da so učili petja in da so izvrstno v petju izvežbani. Naj bi se osnoval v vsakem kraju pevski zbor, ker v tem vidimo najboljšo sredstvo, da se naši mladi fantje navdušujejo na narodno in svoje sile ne obračajo drug proti drugemu, temveč proti našemu skupnemu narodnemu sovražniku!

— **Profesorju dr. Eisnerju** svetujemo za danes prav prijateljski, naj se čuva pri svojih razpravah o „deutsche Sitte“ raznih nesramnih opazk o slovenskem časopisju, ker mu sicer zaradi pesem, da mu bo šumela po ušesih, a se bo slišala tudi na zgoraj. Le ne preveč arogantni, gospodje!

— **Nemška pohvala slovenskih hranilnih zavodov na Štajerskem**. Centralna banka nemških hranilnic ima podružnico v Gradcu, ki je v zvezi z vsemi nemškimi hranilnicami na slovenskem Štajerju. Ta banka je imela občni zbor in v časniškem poročilu o njem pravi, da imajo Nemci na Spodnjem Štajerskem prav težek boj proti „neverjetnemu zmagovalnemu napredovanju Slovencev“. — To kaže, da naši narodni sovražniki dobro čutijo vlogo delovanje naših posojilnic in hranilnic. In vsled tega naj nam naši rojaki ne delajo sami ovir s slabo grevdarjenimi napadi in splošnimi obsodbami, katere izvajajo iz posameznih, pač jako redkih, morebiti nepriporočljivih dogodkov, ki so pa pri tako mnogih poslih poslih neizogibni. Ne podirajmo sami, kar smo si postavili! Nedostatke pa skušajmo popraviti med

seboj tako, da ne razkrivamo sami sovražniku, kjer nas najlažje prime in rani!

— **Žalec**. Prostovoljna požarna bramba v Žalcu praznuje letos 25 letnico svojega obstanka. Ob tej priliki priredi veliko slavnost, za katero se že sedaj pridno deluje. Na to slavnost, katera se vrši 29. julija t. l., se opozarjajo vsa bratska in prijateljska društva s prošnjo, naj ne prirejajo ta dan nobenih večjih veselice.

— **Prošnja**. Ob priliki 25 letnice namerava prostovoljna požarna bramba v Žalcu blagosloviti parno brizgalno.

Parna brizgalna je nujno potrebna, kajti pri vsakem večjem ognju pomanjkujejo moči za brizgalne, katere čepajo vodo, in morajo to nalogo potem prevzeti brambovci, kateri so pri pogorišču veliko bolj potrebni; skoraj pri vsakem požaru nam primanjkuje vode, in se morajo za eno brizgalno vporabiti 2 do 3 druge, da dovažajo eni vodo, kajti sedanji brizgalnični stroji niso sposobni, da bi na večjo daljavo mogli uspešno metati vodo; zato se je pred leti že v Žalcu sprožila misel, naj si žalska požarna bramba nabavi parno brizgalno.

Ker pa parna brizgalna stane mnogo denarja (skoro 6000 kron) in nam ni mogoče nabrati v Žalcu tako visoko vsoto, se obrača podpisana požarna bramba na vse prijatelje in dobrotnike, da ji po možnosti blagovolijo prispevati, da bi se izpolnila nje najiskrenejša želja, blagosloviti na svojem jubileju to prepotrebno in moderno opravilo požarnih bramb.

Vodstvo prostovoljne požarne brambe v Žalcu.

— **Iz poštne službe**. Poštna ekspeditorica Emilija Drlik v Loki pri Žusmu je imenovana za poštarico v Gomilici pri Arnužu.

— **Trboveljske novice**. Zopet je nesreča ali bolje neprevidnost zahtevala dve žrtvi. V nedeljo po noči sta se vsled plinov zadušila delavca Ivan Ščurk in Fr. Kanižar. Kljub prepovedi, naj se rudarji ogibajo prostora zastrujenega s plini, sta se vendar imenovana nesrečnika drznila tako daleč v rov, da so jima ugasnile luči, moža sta hipoma onemogla in se zadušila. Po dvehurnem iskanju in trudu se je rudarjem z lastno smrtno nevarnostjo posrečilo spraviti mrtvece na svetlo. Ivan Ščurk zapušča 5 majhnih otrok in skrajno obupano ženo. Oba sta bila pridna člana „Paz. in del. podp. društva“, katero je svoja zvesta uda in sodruga dne 27. t. m. z vsemi častmi spremilo k zadnjemu počitku.

— **Bralno društvo v Sevnici** je o priliki svojega občnega zbora po nasvetu g. nadučitelja Mešička soglasno sklenilo, ustanoviti za naš kraj prepotrebno „Ljudsko knjižnico“. Ker pa bo nabava primerne števila dobrih knjig povzročila velikih stroškov, zato se „Bralno društvo“ obrača do rodoljubov in narodnih tvrdk z vljudno prošnjo, naj bi s podaritvijo poučnih ali zabavnih knjig pripomogli izvesti ta dobrodelni namen.

— **Odvetniška pisarna v Brežicah** se s 1. aprilom 1906 preseli v hišo gospe M. Slanič zraven glavne trafike, in sicer vsled ostodne gonje nemškutarske stranke zoper sedanjega slovenskega odvetnika, kateremu je nemški najemodajalec odpovedal stanovanje.

— **V Brežicah** se v kratkem nastani nemškutarski odvetnik dr. Janesch iz Ljubljane, katerega je poklicala nemškutarska stranka, da ji pomaga reševati pogrezajočo se nemškutarijo.

— **Uradna slovenščina c. kr. štajerskega namestništva**. Na občinskih tablah na Spodnjem Štajerskem nabit je sledeči tiskani „razglas“ c.

kr. namestništva: „Z ozirom na to, da se v slednjem času večkrat zavlečela kuga po pošiljatih svinj izhajajočih iz mejnih občin okraja Brežice v druge dežele in se to mora večema pipisati tihotapstvu svinj iz Hrvaškega izvrševanega v tistih občinah, prepoveda c. kr. namestništvo nadalje brez izjema za obvarovanje daljšega raznašanja kuge... izvoz svinj iz občin... — C. kr. štaj. namestništvo“.

— To je torej tista „novoslovenščina“, o kateri nemški listi trde, da je naš kmet ne razume! Dočim pri nas „izhajajo“ le listi, knjige itd., izhajajo pri c. kr. štajerskem namestništvu tudi „svinje“ in dočim so „tihotapci“ pri nas vendar le ljudje, „izvršujejo“ pri c. kr. štajerskem namestništvu „tihotapstvo“ „večema“ svinje. In dočim smo spodnještajerski Slovenci vsi „brez izjeme“ proti raznašanju kuge, je c. kr. štajersko namestništvo „brez izjema“ za obvarovanje daljšega raznašanja kuge! — Preneumno! In tako kolobocijo piše c. kr. namestništvo na Štajerskem, kjer je slovenščina drugi deželni jezik!

— **Zahvala**. Gospod dr. Jurtela je podaril prostovoljnemu gasilnemu društvu v Moškanjcih 25 kron ter obljubil tudi nadalje svojo naklonjenost. Odbor mu izreka tem potom javno zahvalo s pripombo, da bo društvo vedno gojilo materinsko besedo, kakor si je stavilo to v svoja pravila in kakor je želel to imenovani gospod dobrotnik. Kljub raznim klevetanjem in prigovarjanju naših narodnih nasprotnikov in njihovih prijateljev ostali bodemo zavedni slov. gasilci in kmetje. „Na pomoč!“

Vid Donaj,

načelnik in predstojnik m. p.

— **V prepiru z materjo** je isto obstrlel kleparski pomočnik Jože Gröbner na Bregu pri Ptuj. Ker je namreč hotela prodati svoje posestvo, a je sin zahteval, naj se izroči otrokom, sta se sprla, in v prepiru je trikrat vstrelil na mater ter jo na nogi ranil. Sina so zaprli, mater pa prepeljali v bolnišnico.

— **Zaprli so Franca Zorman-a**, posestnika v Zupetincih, radi tatvine in ponarejanja denarja; zadnje se še do sedaj ni dognalo, a sluti se.

— **Ormoška čitalnica** je imela 18. t. m. svoj redni občni zbor. Predsednik g. dr. Geršak je v svojem pozdravu se spominjal umrle soproge našega čitalničnega podpredsednika, vrloznane in priljubljene gospe Ivanke dr. Omulčeve, ki je bila ena najzavednejših ormoških narodnih gospa. Naši čitalnici je sporočila 300 kron. Blag ji spomin!

Čitalnica je imela v preteklem letu 10 odborovih sej; naročena je bila na 18 časnikov, oziroma leposlovnih listov in knjig. Iz knjižnice se je pridno izposojevalo. Kar se tiče društvenega delovanja, je posebno omeniti sprejem „Murskega in Varaždinskega Sokola“, radi katerega so naši nasprotniki zagnali toliko kriča, da so morali naši poslanci pri ministru in namestniku izpvslovati dovoljenje za ta izlet.

Za novo dobo je izvoljen predsednikom zopet gosp. dr. Ivan Geršak; odbornikom g. Fran Gomzi, č. g. Janez Kubinek, gg. dr. Ivan Omulec, Anton Porekar, Josip Rajšp, Ivan Richler; namestnikom pa gg. Karol Jurčec, Štefan Pernat in Jakob Potočnik.

— **Sv. Duh na Ostrem vrhu**. Tukajšnja posojilnica je imela 18. marca svoj deseti pomladanski občni zbor. Izmed 222 ndov jih je prišlo k zborovanju nekaj čez 80.

Kako vrolo ta posojilnica na nemški meji deluje, je že iz tega razvidno, da je imela letos 143.869 K 94 h prometa.

Ista je na „Centralne pos. slov.“ v Krškem in „Zadružne Zveze“ v Celju.

Sklenilo se je, da se med poletjem obhaja svečano desetletnica. Na isto se že danes opozarjajo narodni krogi.

Na predlog g. Kapuna, podnačelnika posojilnice, se je poslala g. Seguli, sedaj provizorju pri Sv. Roku ob Sotli, kot ustanovitelju posojilnice posebna zahvala in zaupnica. K sklepu se še spomni gosp. Kapun sedanjega knjigovodjo, g. nadučitelja Alojzija Majcena, kateri je posojilnico prevzel v precej kritičnem momentu, a jo je s svojo delavnostjo ne samo spravil v pravi tir, ampak tudi dosegel, da ista vidno napreduje, da je pristopila k „Zadružni Zvezi“ etc. Za to požrtvovalnost se mu navzoči zahvalijo s trikratnim „Živijo!“

— **Sv. Duh na Ostrem vrhu.**

(Poštne razmere.) Tukajšnja župnija ima 1200 duš, tri trgovce, pet gostilničarjev, mnogo lesotrzcev, posestnikov kamnolomov za mlinsko kamenje, a se že pet let bori zaman za poštne nabiralnik. Poštno ravnateljstvo se menda boji dvojezičnega pečata, ki se je obenem v prošnji zahteval. V mesecu novembru 1905 se je neverjetno mnogo pisem našelo, a se je vkljub temu prošnja odbila. Gospodje v Gradcu pač ne morejo razumeti, da je deželni pismonoša za take hribovite kraje nesmisel ali pa računa na dobrosrčnost tukajšnjega gostilničarja Fr. Ganbeta, kateri že deset let brezplačno sprejema in oddaja pisma. Ker pa si je ta sedaj premislil in noče več pisem itd. sprejemati, roma 90% pisem s pismonošom nazaj. Mogoče pomaga ta pasivna rezistenca!

— **Iz spodnjega dravskega polja**. Vspodbujen po opombi uredništva „Domovine“ je vprašal pisec teh vrstic razne mlajše in starejše učitelje strokovnjake za njihovo mnenje glede spremembe šolskega učnega reda v ljudskih šolah na deželi. Soglasno so izjavljali, da je sedanji šolski red popolnoma neprimeren in pomanjkljiv in prikrojen za meščanske potrebe, da pa tudi za te ni dovolj dober, še manj pa vzoren. Ž njim mora priti v konflikt vsak praktično delujoč, vesten učitelj, prijatelj mladine na kmetih. Potreba razširjenja, oziroma spremembe učnega reda za ljudske šole na kmetih se je splošno priznala in to nekako po načinu, kakor ga nasvetuje štajerska kmetijska družba. Vsekakor bi moral biti ponk obligaten za isto dobo kakor do sedaj. Deklice bi se poučevale po ženskih učnih močeh v gospodinjstvu, dečki pa v kmetijstvu in umnem gospodarstvu in sploh v vseh njegovih panogah, primerno posameznim okrajem. Seveda je v tej zahtevi izrečena tudi že sprememba in spopolnitev učnega reda na učiteljskih. Piškov je učni red na učiteljskih, nedostatna in splošno površna naobrazba je njega posledica, tako da potrebuje posameznik veliko truda in energije, povrh pa mora žrtvovati tudi materijelno za svojo naobrazbo, da more res učencem nuditi to, kar se od njega pričakuje. Mržnja kmetskega ljudstva napram šoli ne izvira iz pomanjkanja smisla za pomen naobrazbe, ampak iz dejstva, da sedaj med ljudsko šolo in praktičnim ni nobenega prehoda, ni premostitve. To je tudi vzrok, da učenci in nčenke, ko odrastejo šoli, prav redko posežejo po knjigah, posebno pončne vsebine, da bi se izobraževali sami naprej. Njihov duh je prenapolnjen z raznimi brezpomembnimi razmotrivanji — kakor je opisovanje našim krajem tujega živalstva ter razlaga in ubijanje nemške slovnice — ki mori učenca in učitelja, ni se pa zbujało zanimanje, niso se dala navodila za stanovsko naobrazbo. Poklicani faktorji naj bi že vendar enkrat pogledali tudi preko meje na

zapid Evrope ter proučevali tamošnje šolske rede po njih uspehih, mogoče bi se potem pri nas v novi učni red vtihotala kaka pametna misel in naredba. Tako pa obstoja nekaj duševni kitajski zid, za katerim smo mi napredovali tako daleč, da se se komaj začnemo kregati, ali je sprememba potrebna in koristna ali ne.

Kranjsko.

— **Zaupni shod narodno-napredne stranke** se je vršil dne 25. t. m. v Ljubljani ob udeležbi, kakor poroča „Slov. Nar.“, 800 zaupnikov. Sklenil se je protest proti vladni volilni reformi, v kolikor se tiče osleparjenja in političnega umora koroških Slovencev ter v kolikor se tiče razdelitve vol. okr. na Kranjskem v korist slov. ljudski stranki na škodo meščanstva. Dalje se je sklenilo, da se ima revirirati strankin program ter da se vrši še letošnje jesen velik zaupni shod nar. napredne stranke, ki bo trajal več dni in ki ima namen reorganizirati stranko.

— **Za družbo sv. Cirila in Metoda v Ljubljani** nabralo se je 60 K z zaznamki slovanskih krstnih imen. Vsem, ki so pripomogli k tej vsoti, srčna hvala, zlasti naši akademični mladini pri „Sloveniji“ na Dunaju, pri „Triglavu“ v Gradcu in pri „Iliriji“ v Pragi. Ti naši mladi narodni vojsčaki vedno radi pomagajo naši šolski družbi, ker dobro vedo, da narodna šola je največjega pomena za srečno bodočnost in obstanek našega naroda. Oni dobro vedo, da, kar kdo da v ta namen, pomaga rešiti našo slovensko dečo. — Tisti pa, ki so zaznamke prejeli, ter se še niso odzvali prošnji, naj se blagovole poslužiti priloženih nakaznic — če se je ista slučajno zgubila, pa z drugo naravnost na vodstvo kaj poslati; sprejme se najmanjši dar s hvaležnostjo! — Naj se spomnijo češkega pesnika, ki pravi „Domovina kliče na obrambo svojih otrok!“

— **V Ljubljani** so sklenili krojaški pomočniki zahtevati urejenje plač ter delavnega časa, ter zahteve predložiti mojstrom; če bi ti ne ugodili, bi začeli s stavko. Mojstri, ki so zborovali isti čas, so sklenili, da ugođe zahtevam po urejenju delavnega časa in da bodo ureditev plač izvedli do 1. avgusta.

— **Osemtedenski mlekarški tečaj** priredi c. kr. kmetijska družba kranjska dogovorno s kranjskim deželnim odborom v Logatcu, in sicer od dne 17. aprila do 13. junija t. l. Tečaj bo teoretično-praktičen ter se bo poleg spoznavanja in preiskovanja mleka pončevalo poglavitno o izdelovanju presnega masla in sira. — V tečaj se sprejme le 12 udeležencev. Ponk bo brezplačen. Hrano in stanovanje si mora vsak udeleženec sam preskrbeti. Nekaterim nepremožnim udeležencem bo mogoče dati podpore 50 do 60 K za ves tečaj. — Prošnje za sprejem je poslati do 10. aprila t. l. na podpisani odbor. Prednost za sprejem bodo imeli tisti, ki so že v kakšni mlekarni delali, oziroma tisti, ki jih pošljejo učiti mlekarške zadrage.

Glavni odbor c. kr. kmetijske družbe kranjske.

V Ljubljani, 14. marca 1906.

— **Zgorela, ker je v postelji kadila.** 33 letna gostilničarjeva hči Alojzija Rabič v Radovljici je šla 21. t. m. z gorečo cigareto spat in za spala. Cigareta je užgala obleko in dekle je dobilo take opekline po životu, da je umrlo drugi dan.

Koroško.

— **Ustrelil se je nadučitelj v St. Petru** na Vašinjah Miha Škorjanc dne 26. t. m. Baje pri inšpekciji ni

imel uradnih spisov. Bil je nesrečni zelo nervozen in bolehen; lani je iskal zdravja v kopelih; gotovo je to storil v razburjenosti.

— **Umril je na svojem domu** pri Volšperku koroški državni poslanec J. Tschernigg, 56 let stár. Od l. 1894. je zastopal v državnem zboru kmetske občine okrajev St. Vid-Volšperk.

— **Redka naravna prikazen.** V Vrbi ob Vrbskem jezeru je bila v petek dopoldne pokrajina vsa rdeča, čez nekaj časa je pa začel padati rdeče rjav sneg in pokril tla do 3 cm na debelo. Popoldne so imeli blisk in grom in vihar ter kratek potres.

— **Rabelj.** (Razno). Letos smo si obetali tukaj, da bo bolj prijetna pomlad, kakor druga leta, ker vso zimo ni bilo posebno velikega mraza, niti preveč snega. Ali sušec nam ga je spet dal za slovo dobro mero. Na Predilu ga je nad 3 metre, cesta iz Primorske je zaprta prometu za 8 dni.

— **Iz Trbiža v Rabelj** nameravajo železnico graditi za izvažanje pridelkov iz rudokopov. — V nedeljo smo imeli tukaj shod socijalnih demokratov. Imeli so govornika iz Beljaka.

— **Koroška Slovenka vseučilišna slušateljica.** Na dunajskem vseučilišču je vpisana med filozofi koroška Slovenka iz Rožne doline. Vseh slovenskih koroških vseučilišnikov je bilo letos 13.

— **Nova okrajna šolska nadzornika na Koroškem.** Glavni učitelj na celovškem učiteljskem J. Benda je imenovan za okrajnega šolskega nadzornika za Celovec, nadučitelj v Porečah ob Vrbskem jezeru Oton Steyrer pa za šolski okraj Volšperk.

Primorsko.

— **Pri občinskih volitvah v tržaški okolici** dne 25. t. m. so Slovenci sijajno zmagali v vseh šestih okrajih. V prvem okraju je prodiral Anton Sancin z 379 proti Lahu Nichettu s 86 glasovi. V drugem okraju, ki je bil najbolj nevaren, je zmagal dr. Rybar s 184 proti Maunronerju s 94 glasovi, v III. okraju dr. Slavik z 240 proti Turrecku z 29 glasovi, v četrtem okraju Ivan Gerdol z 233 proti Stolfu s 115 glasovi, v V. okr. Ivan Goriup z 241 proti Stücklerju s 83 glasovi, v VI. okr. Alojzij Goriup z 233 proti Cumerju s 52 glasovi. Uspeh teh volitev je upravljal navdušujoč in časten za delovanje tržaških Slovencev. 76% glasov so dobili slovenski kandidati.

— **V Trstu je umrl po kratki bolezni naš štajerski rojak** od Sv. Bolfenka v Slov. gor. g. Jakob Gomilšek, upokojeni profesor veronanka.

— **Goriški nadškof.** Dne 25. t. m. je bil v Gorici posvečen v nadškofa msgr. dr. Franc Sedej od dvornega škofa Mayerja. Prisostvovali so: ljubljanski škof Jeglič, krški škof Mahnič, tržaški škof Nagl, dež. namestnik Hohenlohe itd.

— **Utopljenka iz Štajerske.** Minolo sredo so našli blizu Barkovelj med skalami v morju 25 letno dekle, ki so jo spoznali za dekle Terezijo Bratuš iz St. Petra v Savinjski dolini. Dekle je prišlo šele lani v Trst in je baje storila samomor v duševnem omračenju.

— **Vodovod iz rimskih časov.** V Boljancu v Istri je gostilničar Anton Sancin začel kopati svet za ameriške trte ob cesti, ki vodi iz Boljuna v Trst. Takoj prvi dan pa je naletel na starodavni rimski vodovod, ki je bil po zgodovinskih podatkih poruščen že leta 80 pred Kristom in ki je v davnih časih preskrbeval Tržačane z dobro pitno vodo. Kakor se iz ostalin da sklepati, je bil ta vodovod širok 65 cm in visok okoli 80 cm. Votlina kanala

je po 15—30 cm na visoko zalita z apnenco, največ pa z zemljo. Do pretekle sobote so odkrili 64 metrov tega vodovoda.

— **Razsodba državnega sodišča v stvari Dolenčevega spomenika.** Kakor znano, je mestni magistrat tržaški prepovedal napisati na Dolenčevem spomeniku na tržaškem pokopališču napis v slovenskem jeziku. Dr. Rybač se je v imenu svojega klijenta pritožil na tržaški občinski svet, ki je pa odklonil rešitev pritožbe, kjer je bila ta spisana v slovenskem jeziku. Dr. Rybač se je pritožil zdaj na državno sodišče, ki je razsodilo, da mora tržaški občinski svet reševati tudi vloge, vložene v slovenskem jeziku, to pa iz razlogov: Po členu XIX. drž. tem. zakonov o splošnih pravicah državljanov je enakopravnost vseh v deželi navadnih jezikov v uradu povsem splošno priznana. Zapovedi tega zakona niso torej podrejene le državne, ampak tudi svetovne oblasti. Ker pa je slovenski jezik v Trstu notorično v deželi navaden jezik in ker se je municipalna delegacija tržaška branila sprejeti pritožbo v tej upravni stvari le iz vzroka, ker ni bila ta pritožba sestavljena v poslovnem jeziku municipalne delegacije, je ta poslednja kršila stemustavno zajamčeno pravico pritožiteljev do jezikovne ravnopravnosti.

Slovanski jug.

— **Na korist Strossmayerjevemu spomeniku** se je te dni vršila v hrvaškem gledališču v Zagrebu svečanostna predstava, ki je dobro vspela. Največ zanimanja je vzbudila opera „Poslednja straža“, katero je uglasil naš rojak Slovenec gospod Risto Savin, sedaj artilerijski častnik v Varaždinu.

— **V Varaždinu** je umrl profesor Luka Zima, naš spodnještajerski rojak iz Jurjevega sela pri Majšpergu, dne 17. t. m. v 76. letu starosti.

— **Slovansko dobrotvoriteljno društvo v Sofiji** je imenovalo vseučilišnega profesorja v Pragi, dr. Jaromira Čelakovskega za svojega častnega člana. Dr. J. Čelakovsky ima velike zasluge za slovansko-pravno zgodovino in 21. marca je obhajal svojo šestdesetletnico.

Slovanski sever.

— **Česke vesti.** Mladočeški klub odstopi od 7 mandatov, ki mu grejo v odsek za volilno reformo, en mandat agrarcem in enega državno-pravni zvezi.

— **Slavnostna inštalacija župana mest praških** dr. Karol Groša se je vršila dne 15. t. m. Cesarjevo potrdilo izvolitve se je prečitalo češko, potem nemško.

— **Razpor med češko in nemško socijalno demokracijo** v Brnu se širi na vsa polja javnega delovanja. Tako bo izražen i v majevi slavnosti, ki jo priredi češki socijalni demokratje sami, brez nemških.

— **Novi moravski šolski zakon** določa, da se smejo sprejemati v ljudske šole le tisti otroci, ki so zmožni učenega jezika dotične šole. Da bi se izognili posledicam tega zakona, ki prepoveduje nasilno ponemčevanje, kakor so ga izvajali doslej moravski Nemci, so pričeli ustanavljati po čisto čeških krajih nemške otroške vrtce, da bi tako pravočasno naučili češke otroke nemškega učenega jezika.

— **Poslanec dr. Koudela** je imel 15. t. m. shod volilcev iz okolice

mesta Brna. Shod se je izrekel proti splošni in enaki volilni pravici, ker se s tisto ukrepi centralizem, katoliško-narodna stranka pa stoji na državnem pravu. Pozivlja tudi k boju proti ljudski stranki, proti socijalnim demokratom in narodnim socijalistom kot protiverskim strankam.

— **„Svaz Osvetovy“** snuje trinajstih mestih organizacije, ki bi ustanovljale javne knjižnice in čitalnice, prirejale poljudna predavanja itd.

— **Slovaška politika** v danosti. „Čas“ z dne 12. t. m. piše: Slovaška javnost je prisiljena držati se z rezervo i napram vladi i napram koaliciji, kajti — kakor de kazuje žalostna resnica, vlada gov. madjarizatorske načrte prav tako dobo kakor koalicija. Zato nemadjariskim narodnostim ogrskim in pred vsem Slovakom ne preostaja drugega kakor hoditi i nadalje srednjo pot med vlado in koalicijo, kakor so sklenili a začetku državnoborskega delovanja, i nadalje je njihova dolžnost, manj se brigati za možne prevrate svetovne politike, ampak bolj za probuditev naroda doma, za razširjanje narodne zavednosti in omike do poslednje vaše kože, da jih najde bodočnost, naj bo za kakršnakoli, pripravljene. Zlasti je potrebno, da se pripravljajo k bodočim volitvam že danes, ki se razpišejo najbrž v najkrajši dobi, da pride končno k veljavi enkrat začeta in za začetek z lepimi uspehi venčana narodnostna politika.

— **Združitev neodvisnih čeških poslancev v državnem zboru.** Dne 13. t. m. so se prekrstili radikalni državno-pravni — češki klub státoprávní — v Zvezo neodvisnih čeških poslancev v državnem zboru — Sdružení neodvislých českých poslanců na rade říšské. K tej zvezi je pristopil i dr. Pláček, vendar obstaja izrecno še vedno na programu narodne stranke svobodomislelna mladočeške.

— **Število agrarcev raste.** K agrarnemu poslanskemu klubu sta se priglasila baje i Hruby in graf Sternberg. Gospodje postajajo pametnejši in pametnejši in bolj in bolj se bojijo za — mandate.

— **Protiklerikalnogibanje.** Ladislav Kuntez, bivši katoliški duhovnik je izstopil iz cerkve in postal člen društva prostomislecev „Avgustia Smetana“ v Pragi. — Učiteljska zveza „Komensky“ za Prago in okolico zahteva na svojem občnem zboru v soglasno sprejeti resoluciji ločitev verskega ponka iz šole.

— **Dr. Herold, poslanec mladočeški,** je govoril v nedeljo, dne 11. t. m. na Kralj. Vinogradih in ni povedal v celem nič novega. Proti agrarcem je navajal zlasti, da se je izvršila razdelitev na mestne in kmetske okraje, proti kateri so se upirali mladočeši po zaslugi agrarcev samih. „Ko se prenese socijalno gibanje na deželo, bode tam desetkrat hujše kakor v mestih, ker bo poljedelec brez vsake obrane proti njemu preslab“. Za kakih 6 let se češka dežela lepo zahvali tistim, ki so jo odtrgali od mest. — Fakta, ki jih navaja dr. Herold proti agrarcem, drže in priznati se mora, da je mladočeška stranka v tem slučaju v resnici delala.

— **Moravska ljud.stranka.** Dne 10. t. m. se je vršil shod širšega izvrševalnega odbora te stranke. Z ozirom na volilno reformo se je konstatiralo, da so v razmerju moravske dežele k mestom mesta prikratena. Z ozirom na bodoče volitve se je sklenilo, da ljudska stranka ne sklene nikakih kompromisov in nastopi popolnoma samostojno. Po dvoji dobi

deležnizborski nastopi sedaj ljudska stranka prvič samostojno brez klerikalno-staročeške pomoči. Baje je s tem obtežen na Moravskem boj naprednim strankam.

Česko-slovenski akademski krožek češke podružnice slovenskega planinskega društva je priredil dne 5. t. v Pragi v mali dvorani Žofinski svojo drugo soirée s koncertom in plesom. Pri koncertu je sodeloval slovenski mešan zbor pod vodstvom gospoda Sonca. Posebno ugajal je veček slovenskih narodnih pesmij.

Gospodarstvo.

Kako se spozna goveje meso, je li dobro, ali ne?

Velika vrednost dobrega govejega mesa je v obče znana. Toda treba je pri kupovanju tudi poznati, kakšno da mora biti meso, da je bolj okusno in zdravo. Je li ono boljše ali slabše, pokaže se najprej po njega barvi. Dobro in zdravo meso ima barvo živo rdečo, loj pa svetlo bel. Meso od mlade živine ima barvo bledordečo, je kuhano tudi manj okusno in redilno, nego ono od starejše živali. Še slabše je meso od stare živine, katerega barva je temno rdeča, loj pa rumen. Meso pred kratkim zaklana živali ima nekak lesk na sebi in vlakne se drži lepo skupaj, dočim je stareje meso nekako zatemnelo in mehko, prav staro pa nekako kot goba vliže. Glavna vrednost govejega mesa je beljakovina, katera pa se v vreli vodi malo razpusti; torej ni prav pred kuhanjem meso mnogo prati. Da dobi dobro juho, denimo meso kuhati v razliki vodi k ognju, da se v počenšem kuhanju razločijo razne snovi iz mesa, in je tako juha močnejša. Tudi ne dobi od vsakega kosa mesa enako dobro juho, kakor tudi meso ni vse enako okusno. Izurjene kuharice so v to jako izbirčne. Kost iz mozga morajo pred kuhanjem precepiti, da se mozeg more v juhi razkuhati. Juha kakor tudi meso mora se uživati še vročo, nikoli preveč kuhano ali pa zamazano. Tudi je ohlajena pa zopet pogosta juha za slab želodec večkrat naravnost škodljiva.

Zelje in njega uporaba pozimi.

Kmetove pridelke zadevajo vsestranske in mnoge nezgode čeli čas nasti in pridelovanja. S tem pa še ni konec, kadar je on že vse pospravil pod streho; v kleti, shrambe in podstrešje. Se takrat ne miruje sovražnik naših vrst. Pri krompirju in sočivju grožnja, pri zrnju molj, plesenj itd., pri kmeti za živino trohno, navrh pa še rumovrstna golazen in mrčes. Sploh so ti kmeti vsikdar pripravljeni ga tlačiti, dokler je še kaj njegove zaloge. Zato je njegova dolžnost se braniti tolikor mogoče tem sovražnikom. Da stori to uspešneje, ga uče skušnje lastne, pa tudi drugih pametnih kmetov. Bolje je, če se o pravem času posluša, nego pozneje o nesreči tožiti.

Eno takšno skušnjo naj tukaj zapišemo. Marsikdaj se sliši tožiti, kako je v jeseni in plesni že okisano zelje. Temu krivi so pa gotovi uzroki. 1. Morda je zelje (škaf) točiti, da je postalo zelje rjavo. Temu je težko pomagati drugače, nego da se zelje predeva v drugo čisto posodo in ondi močno potlačiti in obteži. Vendar se takrat navadno nima pravilnega, dobrega sklada, ker se je s predevanjem navadno zraka in vsled tega rado gnjuje. Da se temu ubrani, treba je v jeseni skrbeti na močno in trpežno posodo, v katero se zelje brez skrbi lahko močno stlači in čvrsto obteži.

2. Je treba zelju skrbeti za snago. V kadi močno obteženo naj bode pokrito s čvrsto in snažno vodo. Kadar se ima zelje odjemati, mora se prej po vrhu stoječa voda čedno odčrpati, nato teže (navadno je omito kamenje) odzviti, zatem se odzvignejo deske pokrova in se zelja odvzame veliko enkrat, le za nekaj dni, sicer se ono hitro kvari. Odjemati se mora pa previdno in sicer po celej posodi naenkrat, da se potem deske pokrova zopet enakomerno pritisnejo.

3. Treba paziti, da se pokrov vedno tišči na zelje, da je tako zelje stiskano. Ker je vsaka kad na spodaj vedno ožja, treba, kadar se je zelja odjemalo, deske pokrova večkrat primerjati in po potrebi odrezavati, da se ne naslanjajo na stranice ali obod posode. Ako tega ne storimo, smo gotovo zanemarili veliko, da se nam potem zelje kazi.

4. Ko smo zelja odvzeli, treba je vselej pokrovne deske lepo omite položiti nazaj, pa vselej jih zopet dobro obtežiti. Nato je treba prinesiti na vrh še škaf čvrste vode, da ona stoji nad zeljem in brani, da ne gnjuje ali zmehčuje.

5. Treba je skrbeti, da shranimo sploh zelje v primerno hladnem, pa tudi ne premrzlem kraju. Najbolj pripraven kraj za to je klet. Vendar opomniti je treba, da kjer imamo v kleti novo vino ali tudi sadni mošt, ni dobro poleg njega shranjevati zelje, ker se ob vrenju prvo rado navzame zeljne kisline. To se da preprečiti s pregrajo ali zidom v kleti, da je tak pridelek razločen vsak za se.

Ako smo zelje lepo in pravilno spravili, pa je tem potom oskrbovali, ne bodemo slišali več pritožeb glede zelja, razun kadar nam ga bode spomladaj nekje — že zmanjkalo.

L. ohorski.

Svetovne vesti.

Po devetdnevem zakonu se je hotela usmrtiti kmetica Marija Ulrih v Dragničah v Dalmaciji; z nožem si je zadala globoko rano na vratu; izpovedala je, da je to storila, ker je morala vzeti neljubljenega moža.

Državno zvezo zdravnikov Avstrije so sklenili osnovati na konferenci odposlancev avstrijskih zdravnikov dne 25. t. m.

V nemških rudnikih v Zeitzu, Meuselwitzu, Weissenfelsu itd. je izbruhnil štrajk. Doslej stavka nad 4000 rudarjev.

Poldrug milijon kron je dobil znani sportsman Szemere, kakor poročajo mažarski listi v bakarati igri nedavno. Isti je lani dobil na isti način od grofa Potočkega dva milijona kron.

Zahteve poštne službenice. V sredo zvečer se je vršil v ljudski dvorani dunajske mestne hiše shod poštne službenice, ki se ga je udeležilo nad 4000 službenic dunajskega poštne in brzojavne urada. Shoda se je udeležilo 12 poslancev, med temi večina krščansko-socialnih. Vsi so izjavili, da bodo podpirali zahteve poštne službenice. Sprejeta je bila dolga resolucija, ki označuje zahteve poštne slug in poduradnikov. Resolucija izjavlja najprej, da je z odlokom od 31. decembra l. 1905 od trgovinskega ministrstva odrejena začasna službena doklada za nižje uradnike in ekspediente ter izpremema 770 mest pomožnih slug v definitivna mesta uradnih slug absolutno nezadostna za grozno gospodarsko bedo, posebno dveh nižjih kategorij poštne slug; s temi odredbami namreč se izboljša stanje le prav malemu delu teh kategorij ter škoduje

onim slugam, ki služijo 40. leto; tudi ni pravilno, da se ta doklada izloči iz pokojnine. Zato je treba, da se analogno s službeno doklado ustanovi za poštne uradne slug draginjska doklada 100 K na leto ter za poštne pomožne slug po 30 h na dan, in sicer že s 1. januarjem t. l. To naj ostane v veljavi, dokler se definitivno ne uredi plače v smislu peticije, ki se je poslala trgovinskemu ministrstvu in poslanski zbornici. Krivica je, da mora poštni uslužbenec svojo težko službo opravljati kot provizoričen, potem pa kot definitiven na najnižji stopnji celih 18 do 20 let ter pri tem stradati, medtem ko donša državi pošta dobička na milijone. Slednjič izjavlja resolucija, da ni možno priznati kot dobroto vladne predloge o zavarovanju ze starost, ker bi to, kar se vplačevanja tiče, preveč obtežilo uslužbenca, in pa ker tu niso vsote vdove in sirote. Resolucija izreka protest proti temu načrtu. Shod vseh avstrijskih uslužbenic se vrši 7. aprila t. l. A ker se je bati, da ne bi bila poslanska zbornica prej razpuščena, so dunajski uslužbenici poprej sklicali shod, da ne bo morda potem prepozno.

Velikanski potres. Šele sedaj prihajajo poročila o strašnem potresu na Formozi. Na tisoče oseb je izgubilo življenje. Materijelne škode je 220 milijonov kron. Treslo se je od jutra do večera in so vsa mesta ter vasi na otoku razrušena. Tine na železnici je vrglo iz zemlje ter je bila vsaka zveza nemogoča. V Kogi je 2000 ljudi mrtvih.

V deklškem Heeju v Lyonu so zaprli kateheta in nekega profesorja, ker sta zapeljala 11 deklic.

Umrl je v Kilchbergu pri Zürichu v Švici Hans Kordon, nekdanji urednik „Marburgerice“; bil je doma s Spodnjega Štajerskega.

Sodnijska obravnava proti morilkama Zeller se vrši 28. in 29. aprila pred sodiščem v Ljubnem.

Grof Gleispach, sin pok. predsednika graškega nadsodišča, je imenovan za izrednega profesorja na nemškem vseučilišču v Pragi.

Vsled bede so sklenile na Dunaju sestre Karlota, Kati in Berta Hoss gladu umreti. Ko so vlomili v stanovanje, bile so že vse tri brez zavestne. Odpeljali so jih v opazovalnico.

Pozna zima. V južni Nemčiji, kjer je sadno drevje že cvetelo, je zapadel visok sneg, a temperatura je padla na 5 stop. pod ničlo. V severni in srednji Španiji je nanoslo po nekod za tri metre snega, da so vsi vlaki v njem obtičali. Potniki so bili skoraj dva dni na planom brez hrane.

Živa zgorela. V okrožju Magdalenskem blizu Trsta je triletna Josipina Gabrovič v odsotnosti staršev zlezla na ognjišče, kjer je na plošči živa zgorela.

Stolp se je porušil v morskem kopališču Atlantic-City na nekem hotelu. Deset oseb je ubitih, mnogo težko ranjenih.

Umrl je abesinski podkralj Ras Makomen, ožji Meneikov so-rodnik.

Ubili so neznani zločinci carigradskega prefekta Redvan pašo v nekem predmestju.

Razbila se je ladja „Gitana“, last ogrskega grofa Szaparyja blizu Tunisa. Vse osebe, med njimi tudi grof in njegova mati se je rešilo.

Pozor dekletom. Neka mednarodna zločinska družba vabi dekleta na otok Korfu, obetajoč jim dobre službe, v resnici pa kupčuje z dekleti v nemoralne svrhe.

Angleški kralj obišče na svojem potovanju po Sredozemskem morju baje tudi turškega sultana.

Protinske in skrinaste bolečine, bodenje v straneh, trganje v udih, krčev, bolečine v hrbtu, živcih in mišicah, trganje v ledjih, izpahe itd. ozdravi po izjavi tisočih zahvalnih pisem Fellerjev lepo dišeči rastlinski esenčni fluid z znamko „Elsa-Fluid“, 12 malih ali 6 velikih steklenic stane franko 5 K. 24 malih ali 12 velikih franko 8 K 60 v. in Fellerjeve odvajajoče rabarbara-kroglice z znamko „Elsa-Pillen“ 6 škatljic franko 4 K pri izdelovalcu E. V. Fellerju lekarnarju v Stubici, Elzin trg št. 202, Hrvatsko. — Priporočati je, da se naroče Fellerjeve odvajajoče rabarbara-kroglice z znamko „Elsa-Pillen“ skupno z Fluidom 6 škatljic za 5 K; iste vplivajo čudovito pri bolečinah v želodcu, neredni prebavi, slabosti, zaprtosti itd. — Pravega balzama je dobiti ne 1. ampak 2. ducata za 5 K franko. — Zagorski prsni in sirup za kašelj 2 steklenici 5 Kron. — Prave švedske želodčne kapljice 3 steklenice 5 K franko.

(204/b) 10—1

Raznoterosti.

— Kaj storiti, ako kdo omedli?

Ako pade kdo od slabosti v omedlevico, podržimo na odprto steklenico z močno dišečim oljem, p. Hofmanovimi kapljicami pod nos, omivajmo mu čelo in senci s kisom ali tudi žganjem, pa škropimo mu obraz z mrzlo vodo. Seveda ga je treba rahlo položiti v posteljo ter mu odpasati obleko, ako mu je kje tesno zapeta.

— Katero mleko je najboljšo?

Skušnja je pokazala, da je mleko namolzeno v jutru veliko slabše, nego ono, ki se je namolilo opoldne in zvečer. Tako se je pri preiskovanju našlo, da je imelo mleko od jutra le 217% smetane, ono od večera pa 542%. Tudi kozje mleko ima baje tiste lastnosti. Ravno tako se je pokazalo, da ima mleko, ki se je proti koncu moljenja dobilo, skoraj desetkrat več redilnih snovi, nego ono, ki se je namolilo od kraja molže. Iz tega se razvidi, kolike važnosti je, da se živina vselej čedno molže.

— Posoda za pranje, kako se najlažje umije?

Znano je, da se v pralni posodi kmalu napravi od mila nekaka pena, plesnju podobna, katera se ne da zlahka odpraviti. Najlažje se to zgodi, ako pomočimo otiračo v vodo, da je nekoliko vlažna, nato jo pa namočimo v sol in sedaj ribamo posodo. Pena od mila se bode takoj dala odstraniti.

— Potenje nog, kako odpraviti?

Neki ruski zdravnik svetuje za to sledeče sredstvo: Najprej se v jutru noge zmijejo, nato pa čvrsto namažejo s penami od navadnega mila. Še le kadar se ono posuši, se obuje obutev, katera pa seveda vsaj po letu ne sme biti pregorka: p. volnene nogavice ne veljajo. To se mora vsaj trikrat v tednu ponoviti.

Društveno gibanje.

— Bralno društvo v Št. Ilju pri Velenju priredi na velikonočni ponedeljek veselico, pri kateri se bode predstavljala narodna igra s petjem v treh dejanjih „V Ljubljano jo dajmo“ in prizor „Dan in noč“. — Razun tega pa bo veselica nudila mnogo drugih zabav.

— Učiteljsko društvo za brežiški in sevniški okraj zboruje dne 1. aprila t. l. v Brežicah. Zborovanje se prične točno ob pol 10. uri dopoldne ter se vrši po sledečem sporedu: 1. Zapisnik. 2. Dopisi in društvene zadeve. 3. Volitev delegatov za letošnjo glavno skupščino „Zaveze“. 4. Predavanje: a) Nerazdeljeni pouk (gg. Gajšek in Supan); b) Učite jevo delovanje izven šole (g. Pečnik); c) K točki „Podrobni učni načrti za zgodovinski pouk“. 5. Razni predlogi. Obilne udeležbe pričakuje odbor.

Priloge za valjanje perila (valjarje), - - - pralne stroje, stroje za izžemanje, omare za led najboljše konstrukcije daje

trrdka

S. Berger

Dunaj I.

Wipplingerstrasse 29.

Illustrirani ceniki zastoj in poštne prosto

(7/a) 104-57

Listnica uredništva.

„Slovenca“ prosimo, da pove, kaj smo neresničnega pisali o sedanjem razmerju cerkve in države na Francoskem. Z „zaletelom“ „ne gotovo potjo“ in takimi izrazi označuje pisec samo sebe samega. Zaupamo pa „Slovencu“ veliko skrivnost, da naš list in naša politika združujejo — naši naročniki.

Darila.

Družbi sv. Cirila in Metoda so od 1. do 28. februarja 1906 poslali prispevke in darila p. n. gg. in društva: Upravništvo „Slovenski Narod“ 570 K 28 v; upravništvo „Slovenec“ 42 K 30 v. Podružnice: Gorja pri Bledu 50 K, Kotnara ves in okolica 30 K, Ruše in okolica 125 K, ženska v Novem mestu britek Svetčevega večera 230 K, ženska v Žalcu 150 K, Kozje in kozjanski okraj 94 K, ženska v Sezani britek veselice 220 K, ženska v Radovljici 144 K 17 v, na Vrhniki 82 K, ženska v Logatcu iz nabiralnika 10 K. Občine: Radomlje 10 K, Dekani v Istri 50 K, Št. Andraž na Goriškem 25 K, Bočna pri Gornjem gradu priložnost izvolitve novega župana 5 K. Posojilnice: na Dolu 20 K, v Sinčevsi na Koroskem 50 K, v Žužemberku 50 K, v Ribnici 50 K, v Litiji 30 K, Mohorjani: v Dražgošah 3 K, na Vidnu 3 K, v Tomajski župniji 30 K. Rarni: Dr. Fran Sedaj, knez-višjski v Gorici 50 K, Avguštin Jeršek, imenom „Dobrodelnega kluba poštinih slug“ v stari gostilni pri g. Alojziju Zajec na Rinski cesti št. 4, 21 K 75 v, Josip Lončarič, kapelan v Trnovljah za na gostiji pri Durnikovih licitirano smodko 6 K 16 v ter za na „Svetčevem večeru“ razprodan „družbin blok“ 20 K, Josip Premelič v Župelevcih pri Brežicah za na gostiji Berstovšekovi na dražbi prodan 1 liter vina 7 K, Anton Bučar, c. kr. poštini oficijal v Ljubljani ob fantovščini 20 K, Josip Moll iz Srnovelj v imenu prirediteljev dobiček zabavnega večera v Trnovljah 55 K, Divski diletantje na Gorenjskem 14 K, Ludovik Grile, akad. slikar v Ljubljani preostanek venca prijateljskega omizja + Ivanu Ahlinu 7 K 40 v, Marica Posega, učiteljica, nabrala na Lukmanovi gostiji pri sv. Miklavžu (Ormoz) 7 K 10 v, vesela družba v Dragatušu 3 K, Josip Tušal ml. od sv. Antona v Slov. Gor. skupilo dveh dveh dobitkov, darovanih po veteranskemu društvu 23 K 82 v, diletantje na Dovjem 8 K, J. Žirovnik v Gorjah po gdc. Reziki Žumer v Žumrovi gostilni v Spod. Gorjah nabranih 6 K 57 v, Andrej vesel v Ljubljani ob priliki svojega jubileja 20 K, Konrad Elsbacher nabral v Laškem trgu ob odhodu g. Leva Franketa 14 K, Borštnik Matevž nabral na zlati poroki Stuelcjuvovih na Dobrni pri Celju 20 K 60 v, Za narodni kolek 79 K, Za mladinske spise 1 K, Za 145 družbinih koledarjev 255 K 60 v.

Blagajništvo družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani

Kupujte narodni kolek!

V najem se daje

lepa na novo opravljena velika mesnica, prostori za prekajevanje mesa, stanovanje, lepi veliki hlevi, travniki, njive in vrt. Kdor želi v najem vzeti, naj pride prihodnjo nedeljo dne 1. aprila t. l. ob 2. uri popoldne v (Gaberje h. št. 7 nova 25 (poprej Permoserjevo posestvo). Natančnejša pojasnila se dobi v pisarni dra. IVANA DEČKO, odvetnika v Celju.

Naprodaj je

Papežovo posestvo v Trnovcih

tik nove okrajne ceste. Isto obstoji iz zidanega hišnega in gospodarskega poslopja, rodovitnih travnikov in ujev, sadonosnika in gozdov. Proda se skupaj ali pa tudi v kosih. Natančnejša pojasnila daje **Posojilnica v Slov. Bistrici** kakor tudi **Matija Hajšek, župan pri Sv. Ani**, pošta Makole. (197) 2-2

Prodaja se

pod jako ugodnimi pogoji

hiša z vrtom in gostilniško obrtjo; hiša pripravna za obrt; hiša z desetimi sobami i. t. d.

Podrobnosti in naslov pove upravništvo „Domovine“.

Sprejme se tako

gospodarski oskrbnik

vešč hmeljarstva. Pogoji po dogovoru. Ponudbe s prepisom spričeval pod

(204) naslovom „OSKRBNIK“ 3-3 na upravništvo „DOMOVINE“.

H. VOLK

Šoštanj, Štajersko.

Kemična pralnica

urejena z najnovejšimi stroji na par in elektriko, se priporoča za snazjenje vsakovrstnih oblik itd.

Zbiralnica v Celju pri gospodu

Josipu Hočevanju

krojški modni salon, Kolo-dvorska ulica.

(64) 67-29

Blagajnice

varne pred ognjem in vlomom

prodaja v vseh velikostih najbolje izdelane firma, ki obstoji že nad 30 let

S. BERGER

DUNAJ I. Wipplingerstrasse 29.

Vzorci so v rabi in se lahko ogledajo v „Zvezni slov. posojilnici“ v Celju in pri mnogih drugih posojilnicah in hranilnicah v vseh slovenskih pokrajinah. 104-58

Oddaja stavbe

novega pritličnega prizidka k staremu šolskemu poslopju v Šmartnem pri Gornjem gradu.

Novi prizidek obstoji iz dveh učnih sob, ene sobe za učila in konference, dalje stranišč, potrebnih hodnikov in drugih prostorov, ter zidan ograje pred staro in novo šolo.

Ustnaena zniževalna dražba se bo vršila v pondeljek, dne 9. aprila t. l. ob 10. uri predpoldne v šolskem poslopju v Šmartnem.

Stavba se odda le enemu glavnemu podjetniku.

Izključna cena znaša 23.000 K.

Stavbeni operat obstoječ iz stavbenih načrtov, stroškovnika, stavbenega dovoljenja in stavbenih pogojev je razporežen na vpogled v šolski pisarni v Šmartnem in pri okrajnem šolskem svetu (okrajno glavarstvo) v Celju.

Vsak dražbenik mora pred pričetkom dražbe položiti varščino v znesku 2.400 K. (210)

Krajni šolski svet v ŠMARTNEM pri Gornjem gradu

dne 24. marca 1906.

Načelnik: IVAN ROSENSTEIN.

Razglas.

Anton Mavsar iz Praproč in Alojzij Pavlin iz Trebnjega naznanjata, da bodela prodajala v Dernovcu pri Kandršah na lici mesta vs premakljive reči ter pritikline na javni dražbi v **sredo, dne 4. aprila t. l.** ob 9. uri dopoldne. Prodalo se bode šest pitanih volov, tri lepe bele krave, 5 lepih telic in 5 juncev, dalje okoli 500 centov dobrega sena in detelje; 600 mernikov raznega žita, 16 vozov, več pohistva in poljedelskega in hišnega orodja, stroj za žito čistiti, ena mlatilnica, več vinske posode ter okoli 15 hl sadnega mosta.

Dražba.

Dne 2. aprila 1906

prodajale se bodo na Zgornjem Lanovžu pri Celju

goveja živina

biki, krave in telice, potom prostovoljne javne dražbe.

Parna žaga Deghenghi v Ljubljani

kupuje

! sledeče vrste, smrekovega, jelkovega, borovega, bukovega in hrastovega okroglega lesa (hlode) potem hrastove deščice (frize) po dnevni ceni, kakor tudi gozde pripravljene za posekati. !

Ponudbe nasloviti je na

Parno žago Deghenghi v Ljubljani

Cesta na Rudolfovo železnico št. 47. — Pisarna: Šelenburgove ulice št. 6.

(8) 109-34